

Bilten

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
God. 3, Broj 4 i 5, 2025.

ISSN 3029-3049

Besplatan primjerak.

Zabranjeno je kopiranje, umnožavanje i korištenje sadržaja bez dozvole vlasnika.

Impresum

Izdavač:

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo

Za izdavača:

Senada Salihović
direktorica

Uredila:

Irma Kaltak
pomoćnik direktora za izdavaštvo, udžbenike i nastavne materijale

Saradnici:

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo

DTP:

Goldenscreen studio Sarajevo

Fotografija:

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Tiraž:

30

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo 2025.
Sva prava zadržana.

Kontakt:

Aleja Bosne srebrene bb
+387 33 778 605
info@irpo.ba

www.irpo.ba

Sadržaj

Impresum	3
Uvodna riječ	5
Projekti i inicijative	6
Predškolski dani	6
Škola planinarstva: Više od 4.000 učenika na olimpijskim planinama	7
Škola skijanja	8
Škola plivanja	10
Kroz domovinu sa 12.500 učenika: Studijske posjete koje jačaju znanje, zajedništvo i kulturu sjećanja	11
Marš mira 2025: Hod za istinu, sjećanje i odgovornost budućih generacija	14
Kultura sjećanja kao temelj obrazovanja i odgovornosti	18
Smjernice za nadarene i talentirane učenike: Sistemskom podrškom ka društvu znanja i izvrsnosti	19
Smjernice za pravilnu ishranu djece ranog i predškolskog uzrasta	20
Kurikularna reforma u praksi	21
Sarajevo, ljubavi moja	24
Domovino, rasti s nama: Prvonagrađeni rad na konkursu	26
Seminar za direktore škola Kantona Sarajevo: Upravljanje kvalitetom i inovacije kao temelj savremenog obrazovanja	27
Znanje koje unapređuje praksu: stručna usavršavanja u 2025. godini	30
Učešće radnika javnih ustanova u sektoru odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo na međunarodnim konferencijama u 2025. godini	32
Intervju: Dr. Jasmina Baluković, profesorica u JU Drugoj gimnaziji, Sarajevo	34
“Sijelo mudraca” u učionici: savremeni pristup nastavi jezika i književnosti	38
Aktiviraj nauku: Završeni prvi priručnici za školske eksperimente iz prirodnih nauka	40
Podrška talentu i izvrsnosti kroz sistem takmičenja	43
Pod nebom izvrsnosti – slavlje znanja, truda i posvećenosti	45
Konferencija povodom Dana nastavnika: Mentorstvo koje pokreće i gradi društvo znanja ...	48
Partnerstva za razvoj kompetencija i savremene nastavne prakse	50
Stručno usavršavanje radnika Instituta – temelj profesionalnog razvoja i kvaliteta rada	52
Srednje stručno obrazovanje u Kantonu Sarajevo: između reforme, tržišta rada i zapošljavanja	53

Uvodna riječ

Poštovane čitateljice i čitatelji,

Pred vama je novi broj Biltena JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, koji donosi pregled aktivnosti usmjerenih na sistemsko unapređenje kvaliteta obrazovanja, razvoj kompetencija i jačanje uloge obrazovne zajednice u savremenom društvu.

Kroz ovaj Bilten predstavljamo programe i inicijative koje obrazovanje čine iskustvenim, smislenim i povezanim sa stvarnim životom učenika. Aktivnosti poput "Škole plivanja", "Škole skijanja" i "Škole planinarstva" doprinose razvoju zdravih životnih navika i cjelovitom razvoju djece, dok studijske posjete "Od rata do mira I" i "Od rata do mira II" i učešće srednjoškolaca u "Maršu mira" snažno afirmiraju vrijednosti kulture sjećanja, odgovornosti i društvene solidarnosti.

Posebno mjesto u ovom broju zauzimaju aktivnosti usmjerene na kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika i zaposlenika Instituta, kao i na pružanje systemske podrške školama u procesu kurikularne reforme. Kroz stručna usavršavanja posvećena razvoju ključnih kompetencija, planiranju nastave na osnovu ishoda učenja, formativnom praćenju i vrednovanju, integrisanom i inkluzivnom učenju, Institut aktivno doprinosi dosljednoj i kvalitetnoj primjeni savremenih obrazovnih pristupa u nastavnoj praksi.

Promocija priručnika iz biologije, hemije i fizike, realizacija edukacija i međunarodnih projekata, te podrška nastavnicima u implementaciji inoviranih predmetnih kurikuluma potvrđuju opredijeljenost Instituta i Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo ka razvoju obrazovnog sistema koji se temelji na jasno definiranim ishodima učenja, funkcionalnim znanjima i potrebama učenika.

Ovaj Bilten svjedoči o zajedničkom radu Instituta, Ministarstva, škola, nastavnika, učenika i brojnih partnera, uz jasno uvjerenje da se kvalitet obrazovanja gradi planski, kontinuirano i odgovorno. Ulaganje u ljude, znanje i savremene obrazovne procese ostaje naš trajni prioritet, jer samo tako možemo odgovoriti na izazove današnjice i pripremiti učenike za budućnost.

S uvjerenjem da obrazovanje ima snagu da mijenja društvo nabolje, nastavljamo raditi u najboljem interesu naših učenika.

S poštovanjem,
Senada Salihović, direktorica

Projekti i inicijative

Predškolski dani – slavlje dječijeg stvaralaštva, kretanja i učenja po mjeri djeteta

U okviru Revije kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i centara za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju djece Kantona Sarajevo, tokom školske 2024/2025. godine realizirana je trodnevna manifestacija "Predškolski dani", koja je na jedinstven način okupila djecu, odgajatelje, roditelje i širu društvenu zajednicu, s ciljem afirmacije kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Manifestacija je održana od 2. do 5. juna 2025. godine.

Prvi dan manifestacije bio je posvećen dječijim sportskim igrama pod nazivom "Hodaj pravo, budi zdravo!", namijenjenim djeci uzrasta od 4 do 6 godina. U ovoj aktivnosti učestvovalo je oko 2.500 djece predškolskog uzrasta, koja su kroz primjerene vježbe i igru boravila na sportskim terenima i otvorenom prostoru. Drugi dan manifestacije realiziran je pod sloganom "Program po mjeri djeteta".

U terminu od 10.00 do 11.00 sati u svim registriranim predškolskim ustanovama Kantona Sarajevo, kroz ogledne aktivnosti i integrirano planiranje, predstavljena je implementacija Plana i programa / Kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Treći dan manifestacije upriličen je u Sportskom centru za sport i rekreaciju "Safet Zajko" u Halilovićima, gdje je realiziran muzički program Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu, uz dječiju prodajnu izložbu registriranih predškolskih ustanova pod nazivom "Slikovnica – moj prijatelj". U okviru dječijeg prodajnog bazara učestvovala su 53 predškolske ustanove Kantona Sarajevo, koje su izložile i ponudile dječije rukotvorine.

Manifestacija "Predškolski dani" još jednom je potvrdila značaj sistemskog, promišljenog i djetetu usmjerenog pristupa ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, naglašavajući važnost igre, umjetnosti, kretanja i zajedništva kao temeljnih elemenata cjelovitog razvoja djeteta.

“Škola planinarstva”: Više od 4.000 učenika na olimpijskim planinama

Tokom školske 2025/2026. godine, ukupno 4.067 učenika, podijeljenih u sedam većih grupa, učestvovalo je u planinarskim pohodima na Bjelašnicu, Igman i Trebević, kroz tri organizirana izleta koji se realiziraju u septembru i oktobru.

Sredstva za realizaciju projekta “Škola planinarstva” osigurana su u budžetu Kantona Sarajevo, čime se potvrđuje opredijeljenost institucija da učenicima omoguće kvalitetne i sigurne oblike nastave izvan učionice.

Značajnu podršku u realizaciji projekta pružaju i partneri, među kojima se posebno ističu Planinarski savez Federacije Bosne i Hercegovine, Gorska služba spašavanja – stanica Sarajevo, Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, kao i nastavnici i planinarski vodiči, koji svojim angažmanom osiguravaju sigurno i kvalitetno provođenje svih aktivnosti.

Projekt “Škola planinarstva” predstavlja primjer dobre prakse u povezivanju obrazovanja, zdravlja i boravka u prirodi, te doprinosi cjelovitom razvoju učenika i promociji zdravih stilova života.

“Škola skijanja”

“Škola skijanja” realizira se jednom tokom školovanja, u okviru redovne nastavne godine, u zimskom periodu, na uređenim skijaškim stazama Kantona Sarajevo, čime se učenicima osiguravaju sigurni uvjeti za boravak u prirodi i usvajanje osnovnih skijaških vještina.

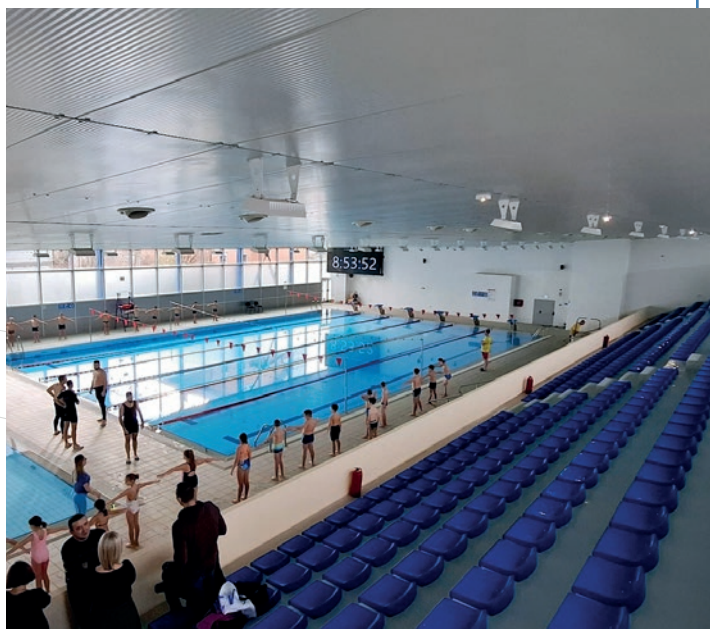
Tokom školske 2025/2026. godine planirano je uključivanje više od 4.000 učenika, raspoređenih u odgovarajuće grupe, a nastava će se realizirati u petodnevni smjenama.

“Škola plivanja”

“Škola plivanja” realizira se jednom tokom školovanja, u okviru redovne nastavne godine, na zatvorenim bazenima širom Kantona Sarajevo, čime se učenicima osiguravaju sigurni uvjeti za savladavanje osnovnih plivačkih vještina, razvoj samopouzdanja u vodi i usvajanje zdravih životnih navika.

Tokom školske 2025/2026. godine planirano je uključivanje više od 4.000 učenika, raspoređenih u odgovarajuće grupe.

Kroz domovinu sa 12.500 učenika: Studijske posjete koje jačaju znanje, zajedništvo i kulturu sjećanja

Završetkom najnovijeg ciklusa velikog obrazovnog pohoda uspješno je okončana ovogodišnja etapa studijskih posjeta “Od rata do mira I” i “Od rata do mira II”, realiziranih u okviru programa “Kultura sjećanja”. Program je proveden tokom školske 2024/2025. godine, uključujući i dio ranije planiranih pohoda koji su završeni početkom tekuće školske godine.

Studijske posjete “Od rata do mira” kontinuirano se realiziraju od školske 2023/2024. godine, a do danas je kroz ovaj program prošlo više od 12.500 učenika srednjih škola Kantona Sarajevo, čime je riječ o jednom od najobuhvatnijih obrazovnih projekata ove vrste.

Tokom višednevnih putovanja, učenici su imali priliku upoznati bogato kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe Bosne i Hercegovine, obilazeći brojne gradove i lokalitete širom zemlje. Učenici prvog razreda srednjih škola putovali su kroz centralni, sjeverni i zapadni dio Bosne i Hercegovine, dok su učenici drugog razreda istraživali centralni, sjeverni i sjeveroistočni dio zemlje, kroz unaprijed definirane obrazovne rute.

Kroz intenzivan četverodnevni program, učenici su upoznavali ključne simbole kulturno-historijskog identiteta Bosne i Hercegovine, učili o važnim historijskim događajima i procesima, te razvijali dublje razumijevanje i poštovanje prema domovini i njenoj raznolikosti.

Cilj projekta bio je pružiti učenicima sveobuhvatno obrazovanje o kulturno-historijskom i prirodnom naslijeđu Bosne i Hercegovine, s posebnim naglaskom na razvoj kulture sjećanja i kolektivne memorije, uključujući period agresije na Bosnu i Hercegovinu i antifašističku borbu tokom Drugog svjetskog rata. Istovremeno, studijske posjete doprinijele su jačanju dijaloga, razumijevanja i međusobnog uvažavanja među učenicima, promovirajući vrijednosti pluralizma, različitosti i suživota.

Marš mira 2025: Hod za istinu, sjećanje i odgovornost budućih generacija

U izuzetno teškim vremenskim uslovima, pod kišom, kroz blato i umor, učenici srednjih škola Kantona Sarajevo, zajedno sa svojim profesorima, direktorima i uposlenicima Instituta, nastavili su i ove godine hodati Marš mira – stazom Nezuk – Memorijalni centar Potočari, potvrđujući da istina, sjećanje i dostojanstvo nemaju alternativu.

Koraci su možda bili teški, ali volja i svijest o značaju ovog hoda ostali su nepokolebljivi. Za učenike ovo nije bio samo put kroz šumu i planinske staze – ovo je bio hod za istinu, za pravdu i za sve one koji nisu imali priliku da dođu do slobode.

Učešće srednjoškolaca Kantona Sarajevo u Maršu mira organizirano je drugi put, a ove godine obilježilo je i 21. Marš mira, ujedno i najzahtjevniji do sada.

Više od 200 učenika, nastavnika i direktora srednjih škola činilo je ovu kolonu, čime su srednjoškolci Kantona Sarajevo zvanično bili najveća organizirana grupa učesnika ovogodišnjeg Marša.

Marš je predvodio Semir Salihović, predstavnik Instituta i glavni koordinator Marša mira za srednjoškolce Kantona Sarajevo, uz podršku kolega Irme Kaltak, učesnice kompletne pješačke rute duže od 100 kilometara, i Edina Mujkanovića, koordinatora za logističku podršku na terenu. Zahvaljujući pažljivoj organizaciji i stalnoj koordinaciji s Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, logistika je funkcionirala besprijekorno – učesnicima su bili osigurani šatori, suha oprema, voda, obroci i medicinska podrška, uz stalnu brigu o sigurnosti kolone duge više od 15 kilometara.

Učesnici su tokom više dana prepješačili dionice duge između 25 i 30 kilometara dnevno, prolazeći historijsku rutu:

Nezuk – Baljkovica – Parlog – Crni Vrh – Snagovo – Liplje – Jošanica – Donja Kamenica – Bakrač – Glodi – Udrč – Cerska – Kaldrmica – Đugum – Mravinjci – Burnice – Kameničko brdo – Ravni Buljim – Jaglići – Šušnjari – Budak – Potočari (Memorijalni centar).

Ovaj Marš još jednom je potvrdio da obrazovanje ne završava u učionici – ono se živi, pamti i prenosi ličnim iskustvom.

Posebnu zahvalnost Institut upućuje srednjim školama Kantona Sarajevo koje su učestvovala u ovom zahtjevnom i odgovornom poduhvatu, a čija je posvećenost i organiziranost bila ključna za uspješnu realizaciju Marša mira:

JU Srednjoškolski centar Vogošća,

JU Prva bošnjačka gimnazija,

JU Srednja ekonomska škola,

JU Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti,

JU Srednja mašinska tehnička škola,

JU Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn,

JU Srednja škola za okoliš i drveni dizajn,

JU Srednja elektrotehnička škola,

JU Peta gimnazija,

JU Srednja ugostiteljsko-turistička škola,

JU Srednja tehnička škola grafičkih tehnologija, dizajna i multimedije,

JU Srednja zubotehnička škola,

JU Četvrta gimnazija,

JU Srednja građevinsko-geodetska škola,

JU Treća gimnazija,

JU Gimnazija Dobrinja,

JU Gazi Husrev-begova medresa.

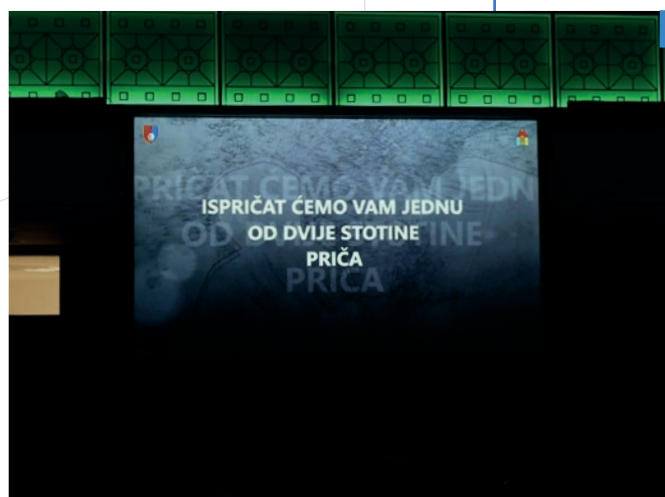

Zahvalnost se upućuje i brojnim prijateljima i partnerima Marša mira koji su pružili nesebičnu podršku kroz donacije u vidu smještajnih kapaciteta, transporta opreme, medicinske pomoći, prehrambenih proizvoda, goriva i drugih oblika logističke pomoći. Njihova podrška bila je neprocjenjiva u realizaciji ovog poduhvata.

Marš mira još jednom je pokazao snagu mladih ljudi – mladih koji hodaju po kiši i blatu, ali stoje uspravno pred istinom. Njihovi koraci su koraci sjećanja, odgovornosti i nade da se zločin nikada i nikome više ne ponovi.

Heroji istine i sjećanja: Svečana dodjela zahvalnica učesnicima Marša mira

Kao simboličan i dostojanstven završetak ovog snažnog obrazovnog i društvenog poduhvata, u Gazi Husrev-begovoj biblioteci upriličena je svečana dodjela zahvalnica učesnicima drugog institucionalno organiziranog Marša mira Nezuk – Memorijalni centar Potočari za srednjoškolce Kantona Sarajevo.

Kultura sjećanja kao temelj obrazovanja i odgovornosti

Masovna stradanja građana Sarajeva tokom perioda od 1992. do 1995. godine ostavila su dubok i trajan trag u historiji grada i kolektivnom pamćenju njegovih stanovnika. Zločini počinjeni tokom opsade Sarajeva odvijali su se na oko 230 lokacija masovnih stradanja, koje i danas svjedoče o teškim i bolnim trenucima kroz koje su prolazili grad i njegovi građani.

U cilju očuvanja sjećanja na ove događaje i prenošenja istine o gradu pod opsadom budućim generacijama, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u saradnji s Institutom uvrstilo je pregled obilježavanja godišnjica masovnih stradanja građana Sarajeva iz perioda 1992–1995. godine u školski kalendar. Na taj način, obrazovni sistem dobija važnu ulogu u njegovanju kulture sjećanja, pamćenja i odgovornosti.

Istina o Sarajevu kao gradu koji je preživio jednu od najdužih opsada u savremenoj historiji mora se čuvati i prenositi kroz obrazovanje, dijalog i odgovorno suočavanje s prošlošću. Obilježavanjem godišnjica masovnih stradanja podsjećamo se na snagu ljudske izdržljivosti, ali i na obavezu da gradimo društvo zasnovano na miru, međusobnom uvažavanju i trajnom sjećanju.

Smjernice za nadarene i talentirane učenike: Sistemskom podrškom ka društvu znanja i izvrsnosti

U organizaciji Instituta, u saradnji s Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, upriličeno je predstavljanje Smjernica za izradu programa za nadarene i talentirane učenike i Koraka implementacije u školama, dokumenta koji predstavlja značajan iskorak u razvoju obrazovnog sistema Kantona Sarajevo.

Usvajanjem i predstavljanjem ovih Smjernica, obrazovni sistem Kantona Sarajevo otvara novo poglavlje – poglavlje systemske, planske i kvalitetne podrške nadarenim i talentiranim učenicima, s ciljem pravovremenog prepoznavanja, usmjeravanja i razvoja njihovih potencijala.

Ministrica za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Naida Hota-Muminović istakla je da je briga o nadarenim i talentiranim učenicima postavljena već u zakonski okvir, te da predstavljene Smjernice školama daju jasan i primjenjiv model rada:

“Sretni smo što smo pitanje brige o nadarenim i talentovanim učenicima postavili već u samom Zakonu i što danas donosimo dokument koji daje jasne smjernice školama kako da prepoznaju i razvijaju njihove potencijale. Bosna i Hercegovina već ima izvrsne ambasadore znanja na međunarodnim olimpijadama, a uvjereni smo da ih možemo imati još više ako ih na vrijeme prepoznamo i podržimo kroz sistemski rad. Kanton Sarajevo ovim dokumentom pokazuje stratešku opredijeljenost da gradi društvo znanja i izvrsnosti, u kojem talenat postaje pravilo sistema, a ne izuzetak.”

Direktorica Instituta Senada Salihović naglasila je da Smjernice predstavljaju jedno od ključnih razvojnih poglavlja savremenog obrazovnog sistema:

“Nadareni i talentirani učenici predstavljaju dragocjen potencijal društva – buduće naučnike, umjetnike, lidere i inovatore. Institut će, zajedno s Ministarstvom, biti pouzdan partner školama, nastavnicima i roditeljima u primjeni ovih Smjernica. Vjerujemo da će one postati snažan alat u prepoznavanju talenata i u stvaranju obrazovne klime u kojoj se nadarenost cijeni, njeguje i pretvara u društveni napredak.”

Posebna zahvalnost upućena je autorskom timu univerzitetskih profesora i stručnjaka, koji su, zajedno sa zaposlenicima Instituta, kroz interdisciplinarni pristup i stručno iskustvo doprinijeli izradi ovog važnog dokumenta.

Predstavljene Smjernice za pravilnu ishranu djece ranog i predškolskog uzrasta

U Kantonu Sarajevo upriličeno je predstavljanje Smjernica za pravilnu ishranu djece ranog i predškolskog uzrasta u predškolskim ustanovama, dokumenta od izuzetnog značaja za unapređenje zdravlja i cjelokupnog razvoja djece u najranijem periodu života.

Centralni dio događaja bio je posvećen predstavljanju Smjernica, koje su rezultat zajedničkog rada Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Instituta, te stručnjaka iz oblasti nutricionizma, zdravstva i obrazovanja. Smjernice služe kao referentni okvir za planiranje, organizaciju i praćenje ishrane djece u predškolskim ustanovama Kantona Sarajevo, s ciljem unapređenja nutritivne vrijednosti obroka i stvaranja zdravih prehrambenih navika od najranijeg uzrasta.

Smjernice su predstavile Abida Kapetanović, predstavnik Instituta, i prof. dr. Irzada Taljić, vanredna profesorica Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Kroz svoja izlaganja predstavile su stručne i naučne osnove na kojima su Smjernice zasnovane, ukazale na značaj pravilne ishrane u ranom djetinjstvu, te istakle ključne preporuke koje će predškolskim ustanovama omogućiti unapređenje kvaliteta i strukture obroka.

Kurikularna reforma u praksi: Sistemskom podrškom ka kvalitetnijem podučavanju i učenju

Institut, u saradnji s Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kontinuirano provodi aktivnosti usmjerene na implementaciju i unapređenje kurikularne reforme, s ciljem izgradnje savremenog obrazovnog sistema zasnovanog na ishodima učenja, razvoju ključnih kompetencija kod učenika.

Aktivnosti usmjerene na implementaciju i unapređenje kurikularne reforme

Jedan od ključnih segmenata reforme predstavljaju kontinuirane edukacije nastavnika posvećene razvoju ključnih kompetencija kod učenika i njihovom jasnom povezivanju s ishodima učenja i nivoima Bloomove taksonomije. Kroz ove edukacije nastavnici jačaju razumijevanje planiranja i realizacije nastave koja obuhvata znanja, vještine i stavove, te omogućava učenicima napredovanje od osnovnih kognitivnih nivoa ka analizi, evaluaciji i kreiranju. Na ovaj način fokus nastave se pomjera s reprodukcije sadržaja na razvoj funkcionalnih i primjenjivih znanja.

Kontinuirane edukacije

Važan dio reformskih aktivnosti čine i edukacije usmjerene na pisanje nastavnih priprema, kao i na formativno praćenje i vrednovanje učenika. Ovakav pristup omogućava nastavnicima da planiraju nastavu u skladu s ishodima učenja, biraju odgovarajuće metode i strategije podučavanja te kontinuirano prate napredak učenika. Formativno vrednovanje doprinosi pravovremenoj povratnoj informaciji i prilagođavanju nastave individualnim potrebama učenika, čime se učenje posmatra kao proces, a ne isključivo kroz završne ocjene.

Pisanje nastavnih priprema

U kontekstu dosljedne primjene predmetnih kurikuluma, posebna pažnja posvećena je godišnjem planiranju i programiranju nastave. Ova aktivnost nastavnicima omogućava sistematično planiranje realizacije ishoda učenja tokom školske godine, racionalno korištenje nastavnog vremena i jasnu strukturu nastavnog procesa, uz veću preglednost i kontinuitet u radu.

Reformski procesi obuhvataju i obuke nastavnika za primjenu integrisanog učenja u inkluzivnom okruženju, koje podstiču povezivanje sadržaja različitih nastavnih predmeta i uvažavanje različitih sposobnosti i stilova učenja učenika. Integrisano i inkluzivno učenje doprinosi razvoju saradničkih i socijalnih vještina, stvaranju podsticajne nastavne klime i pripremi učenika za aktivno učešće u društvu.

Poseban segment kurikularne reforme odnosi se na unapređenje praktične nastave, kroz obuke koordinatora praktične nastave u saradnji s njemačkom organizacijom za međunarodnu saradnju GIZ.

Ove aktivnosti usmjerene su na jačanje veza između obrazovanja i tržišta rada, unapređenje saradnje s poslodavcima i primjenu savremenih modela praktičnog obrazovanja, uz oslanjanje na međunarodna iskustva i standarde.

Strateški okvir reforme dodatno je osnažen kroz izradu novih predmetnih kurikuluma, koji su usmjereni na modernizaciju nastavnih planova i programa, definiranje jasnih ishoda učenja i razvoj kompetencija i funkcionalnih znanja. Novi kurikulumi nastavnicima pružaju veću profesionalnu autonomiju, a učenicima smislenije i relevantnije obrazovno iskustvo.

Strateški okvir kroz izradu novih dokumenata

Kako bi se osigurala njihova kvalitetna i dosljedna primjena, Institut kontinuirano pruža stručnu i savjetodavnu podršku nastavnicima u procesu implementacije inoviranih predmetnih kurikuluma, kroz radionice, mentorski rad, konsultacije i razmjenu dobre prakse. Ovakav pristup doprinosi smanjenju otpora prema promjenama, jačanju profesionalnih kompetencija nastavnika i osiguravanju da kurikularne promjene zaista unaprijede proces učenja i podučavanja.

Kvalitetna i dosljedna primjena

Kroz navedene aktivnosti, kurikularna reforma u Kantonu Sarajevo ne ostaje na nivou dokumenata, već se dosljedno i sistemski provodi u praksi, s jasnim ciljem – unapređenje kvaliteta obrazovanja u najboljem interesu učenika i društva u cjelini.

Međunarodna saradnja i projekti

Institut kontinuirano razvija i unapređuje međunarodnu saradnju s ciljem jačanja institucionalnih kapaciteta i unapređenja kvaliteta odgojno-obrazovnog sistema u Kantonu Sarajevo. Učešće u međunarodnim projektima, stručnim mrežama i partnerskim inicijativama omogućava razmjenu iskustava, usvajanje savremenih obrazovnih pristupa i primjenu dobrih praksi iz evropskih i međunarodnih obrazovnih sistema.

Sarajevo, ljubavi moja

U susret obilježavanju Dana grada Sarajeva, u Domu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine upriličena je svečana manifestacija "Sarajevo, ljubavi moja", treći zajednički koncert učenika svih muzičkih škola Kantona Sarajevo. Manifestacija je realizirana u saradnji s Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, a okupila je mlade talente koji su kroz muziku i likovno stvaralaštvo izrazili ljubav prema svom gradu.

U okviru iste manifestacije organizirana je i izložba likovnih radova učenika srednjih škola Kantona Sarajevo pod nazivom "Mladi voljenom gradu", čime je dodatno istaknuta kreativnost i umjetnički potencijal mladih.

Ovaj jedinstveni kulturno-umjetnički događaj, posvećen obilježavanju Dana oslobođenja grada Sarajeva, predstavlja poseban primjer povezivanja obrazovanja, umjetnosti i kulture s ciljem njegovanja identiteta, zajedništva i ljubavi prema gradu.

Ponosni smo što smo ovu radost podijelili s brojnim prisutnima, te posebno ističemo talentiranu mladost koja je pripremila izuzetno bogat i emotivan program za sve prisutne.

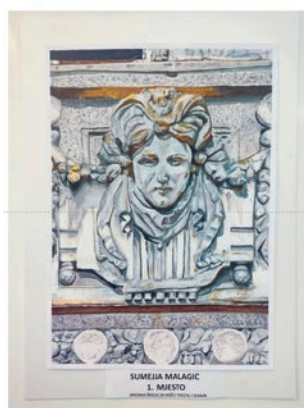
MLADI VOLJENOM GRADU

Izložba likovnih radova učenika srednjih škola Kantona Sarajevo

1. MJESTO

SUMEJA MALAGIĆ
JU Srednja škola za kožu, tekstil i dizajn

2. MJESTO

ZEYNEP NAZLI YUCEL
Richmond Park International Secondary School

3. MJESTO

MERJEM MATORUGA
JU Srednjoškolski centar "Nedžad Ibrišimović" Ilidža

Domovino, rasti s nama!

Svi smo bar jednom čuli poznatu Edipovu zagovornicu šta ujutro hoda na četiri noge, popodne na dvije, uvečer na tri? Kad su nas pitali to dok smo još s četiri prelazili na dvije, možda nismo znali, ali sada znamo odgovor: čovjek. A može li se isto reći i za domovinu? Da li i ona prolazi, kao običan čovjek, kroz različite faze života? Zar domovina nije samo ogledalo njenih ljudi? Ako mi rastemo, raste i ona. Rasti ne znači samo penjati se stepenicama starosti. Rastemo sa svakom novom mislju, svakom novom spoznajom uredno posađenom u bašti uma. Rekla bih da se rasti mora u oba smjera. Svaka stepenica starosti donosi nam novu sadnicu mudrosti. Rasti znači gledati svijet drugačijim očima svaki dan, učiti iz jučerašnjih grešaka i graditi bolje sutra. Zato mi više knjige nisu bolje sutra. Zato mi više mislim, a školska obaveza, već odmor mislima, a isto tako možda za nekoliko godina shvatim zašto su toliko bitni sinusi i kosinusi, no to je briga za budućnost. Baš kao što se mi mijenjamo kroz godine, mijenjala se i naša domovina. Rasla je kroz vjekove, kroz rat i mir, kroz ruke koje su je mazile i one koje su je gazile. Rane su joj i šivali i ljubili, židali je, rušili je, opet je dizali. Na njenim rukama ožiljci prošlih vremena, na njenim obrazima rumenilo nade. Nekad je bila beba - u pobjedu, u pričama, u pjesmama. Ljubili su je stari pjesnici u stihovima, vezli je u vezu, klesali u kamenu. Onda je prohodala. Drhtavim korakom kroz vjehove i bure, kroz šapat zastava i korake onih što su za nju dali sve. Natjerali su je da brzo odraste, da iznenada, iz kolijevke, nauči hodati po tmu. A danas? Danas stoji uspravno. Baš kao Bosanac na stečku, dignute glave, dignute ruke, ponosno, dostojanstveno.

Nekad se zapitam, ako smo mi njeno ogledalo, šta to vidi u svom odrazu? Da li je zadovoljna s onim što vidi? Bude li joj žao kad vidi da joj se odraz svakim danom smanjuje? Bude li joj žao kad vidi da su njeni sinovi postali moderni nomadi, koji umjesto za stokom putuju za boljim prilikama, sigurnijim životom? Ne možeš se žaliti na mrak a gasiti svijeće. Ne možeš voljeti domovinu samo riječima a djelima je ostavljati. Ako želiš da raste, moraš biti svjetlost u njenom mraku. Židati kuću nije teško, ali židati dom - to je umijeće. Ista je stvar i s domovinom: možemo je crtati na karti, možemo je slaviti u pjesmama, ali ako je ne nosimo u srcu i ne gradimo mislima, ona ostaje samo slika, ne i stvarnost. Domovino, osjećam tvoju bol. Ne mogu govoriti u ime svih nas, ali mogu u svoje ime. Znaj da ćeš mene uvijek vidjeti u svom odrazu. Da ću, dok ne dođem do kraja ovog stepeništa koje nazivamo život, truditi se da budeš zadovoljna onim što vidiš u ogledalu. Trudit ću se da budem hrabra, da budem poštena, da budem dobar prijatelj, odličan đak. Da se sa mnom možeš diciti u svijetu i da nećeš oboriti pogled od onoga što te čeka u ogledalu. Domovino, sa svakom novom spoznajom koju stičem u ovim školskim danima pali se novi fenjer na putu tvog napretka. Negdje u duši vjerujem da nisam sama u ovim nadanjima. Znam da bar još neko pod ovim našim nebom dijeli moja mišljenja i nadanja. Ne samo da znam, nego i vjerujem, da ćeš s nama, domovino, rasti. Znam i vjerujem da će doći dan kada ćeš se pogledati u ogledalo, vidjeti nas i reći: "Da, ovo sam ja, ovo su moji ljudi." Vjerujem i znam da je taj dan sve bliži...

Povodom Dana nezavisnosti BiH, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Institut, uz podršku Vlade Kantona Sarajevo, objavili su Javni poziv, pozivajući mlade talente da podijele svoje likovne i literarne radove, kao i kratke videoklipove na temu "Domovino, rasti s nama". U kategoriji literarnih radova za učenike srednjih škola **prvo mjesto pripalo je Najdi Milišić, učenici II razreda JU Treća gimnazija**, čiji rad predstavljamo u ovom broju Biltena.

Seminar za direktore škola Kantona Sarajevo: Upravljanje kvalitetom i inovacije kao temelj savremenog obrazovanja

U organizaciji Instituta, uz podršku Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, u Blagaju je realiziran četverodnevni seminar za direktorice i direktore osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo pod nazivom “Upravljanje kvalitetom i inovacije u odgojno-obrazovnom procesu”.

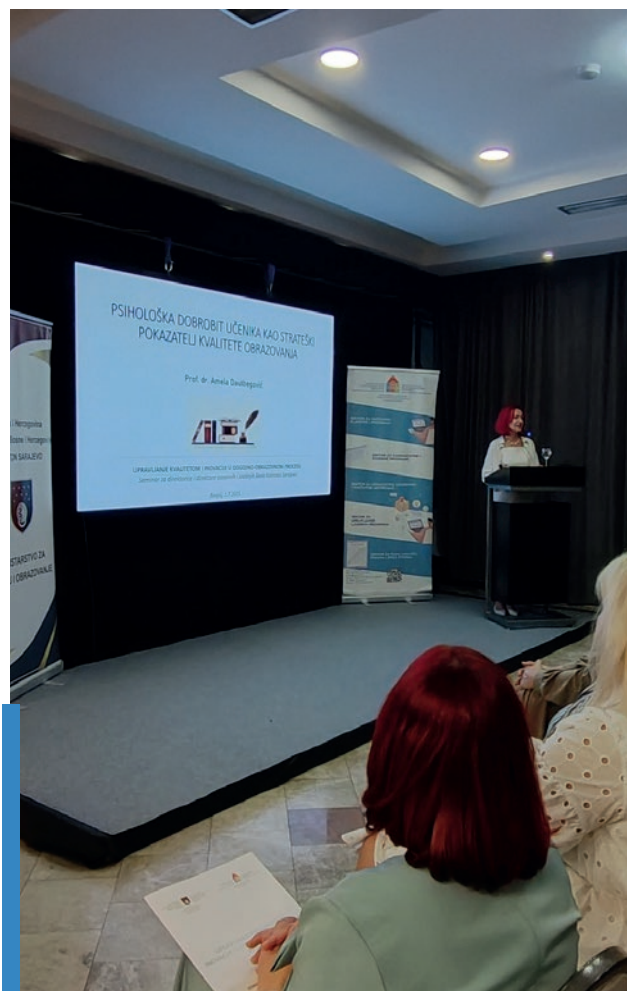
Riječ je o trećem seminaru ovog tipa, koji se provodi kao dio kontinuirane institucionalne podrške razvoju liderskih kapaciteta rukovodnog kadra u obrazovnom sistemu Kantona Sarajevo. Cilj seminara bio je osnaživanje direktora u procesima planiranja, upravljanja i implementacije reformskih mjera u školama, te razmatranje ključnih savremenih tema koje oblikuju kvalitet i održivost obrazovanja.

Seminar su svečano otvorile ministrica za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Naida Hota-Muminović i direktorica Instituta Senada Salihović, koje su u svojim obraćanjima istakle važnost uloge direktora kao pedagoških lidera i nosilaca promjena u školama.

Ministrica Hota-Muminović naglasila je da je stručno usavršavanje direktora strateško ulaganje u kvalitet obrazovnog sistema, poručivši da ulaganja u škole imaju puni smisao samo ako ih prate odgovorni, osnaženi i vizionarski lideri koji oblikuju kulturu škole i stvaraju sigurno i poticajno okruženje za djecu i mlade. Direktorica Salihović istakla je složenost izazova s kojima se škole danas suočavaju, naglašavajući potrebu za očuvanjem kvaliteta uz istovremenu otvorenost za inovacije i promjene, te je tom prilikom predstavila ključne aktivnosti i pravce djelovanja Instituta.

Prvi dan seminara bio je posvećen temi psihološke dobrobiti učenika kao važnom strateškom pokazatelju kvaliteta obrazovanja. Predavanje na ovu temu održala je prof. dr. Amela Dautbegović, ističući značaj stvaranja sigurnih, osnažujućih i podržavajućih školskih sredina, u skladu sa strateškim opredjeljenjima Ministarstva i obrazovnih politika Kantona Sarajevo.

Drugog dana seminara fokus je bio na praktičnim aspektima rada škola i inovacijama u obrazovanju. Kroz grupne radionice o godišnjem planiranju i programiranju rada nastavnika, učesnici su analizirali postojeće prakse, razmijenili iskustva i formuliраli konkretne prijedloge za unapređenje ovog važnog segmenta školskog rada. Radionice su realizirali predstavnici Instituta: Žaneta Džumhur, Azra Nizić, Stanislava Matić, Hatidža Šaljić, Damir Mušanović i Husein Miraščić.

U nastavku programa obrađene su teme vještačke inteligencije i asistivne tehnologije u obrazovanju. Doc. dr. Sead Delalić (PMF UNSA) govorio je o primjeni umjetne inteligencije u nastavnom procesu, nakon čega je održana panel-diskusija u kojoj su učestvovali nastavnici, učenici i predstavnici roditelja. Zaključeno je da vještačka inteligencija predstavlja vrijedan alat u obrazovanju, ali da ne može zamijeniti ulogu nastavnika. Poseban fokus stavljen je i na asistivnu tehnologiju kao sredstvo inkluzije i unapređenja kvaliteta života učenika s teškoćama u razvoju, kroz predavanja i panele stručnjaka iz ove oblasti.

Treći dan seminara bio je usmjeren na kvalitet obrazovanja, samovrednovanje i poduzetništvo. Učesnicima je predstavljen Katalog zadataka za mjerenje ishoda učenja, kao i instrumentarij za praćenje kurikularne reforme. Prof. dr. Haris Lulić, dekan Mašinskog fakulteta UNSA, govorio je o poduzetništvu u obrazovanju i povezivanju škola s realnim sektorom, dok su sesije o samovrednovanju naglasile njegovu ulogu kao ključnog elementa sistema upravljanja kvalitetom u školama.

Četvrti dan seminara bio je posvećen održivom razvoju i primjerima dobre prakse iz škola Kantona Sarajevo. Predavanje o održivosti u obrazovanju održala je Vildana Bašić, profesorica s Univerziteta u Malmeu, a predstavljeni su i uspješni projekti škola realizirani kroz Erasmus+ programe i EU inicijative, s fokusom na međunarodnu saradnju, mobilnost učenika i socijalnu inkluziju.

Na završetku seminara direktorica Instituta Senada Salihović uputila je riječi zahvalnosti svim učesnicima, ističući da seminar predstavlja početak, a ne kraj zajedničkog rada, te da će se razmjena ideja i saradnja nastaviti kroz redovne aktivnosti i profesionalna umrežavanja.

Tokom četiri dana rada u Blagaju, direktorice i direktori škola aktivno su učestvovali u predavanjima, radionicama i panel-diskusijama, izražavajući visoko zadovoljstvo kvalitetom sadržaja, organizacijom seminara i primjenjivošću stečenih znanja u svakodnevnoj školskoj praksi. Seminar je još jednom potvrdio važnost kontinuiranog profesionalnog razvoja, saradnje i zajedničke vizije obrazovanja koje je savremeno, inkluzivno i usmjereno na dobrobit svakog učenika.

Znanje koje unapređuje praksu: stručna usavršavanja u 2025. godini

Stručna usavršavanja predstavljaju jedan od ključnih mehanizama unapređenja kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa u Kantonu Sarajevo, jer omogućavaju kontinuirani profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika i njihovo usklađivanje s aktuelnim pedagoškim, didaktičkim i metodološkim savremenim pristupima.

Kroz sistematsko stručno usavršavanje jačaju se profesionalne kompetencije nastavnika, odgajatelja, stručnih saradnika i rukovodilaca, što direktno doprinosi unapređenju rada s djecom i učenicima, kao i ukupnog kvaliteta obrazovanja.

Tokom 2025. godine realizirano je ukupno 58 stručnih usavršavanja, na kojima su obrađene 64 različite teme, prilagođene potrebama i izazovima savremenog odgojno-obrazovnog sistema. Usavršavanjima je obuhvaćena 121 grupa polaznika, a zabilježeno je ukupno 4.815 učesnika, što potvrđuje visok stepen zainteresiranosti i prepoznatu važnost ovih aktivnosti među odgojno-obrazovnim radnicima.

Programi stručnih usavršavanja realizirani su primjenom različitih metoda i tehnika rada, uključujući plenarna izlaganja i radionički rad, čime je osigurana aktivna participacija učesnika, razmjena iskustava i povezivanje teorijskih znanja s praksom. Na ovaj način, stručna usavršavanja nisu bila samo prostor za prenošenje informacija, već i za profesionalni dijalog, refleksiju i unapređenje svakodnevne odgojno-obrazovne prakse.

Kontinuirano ulaganje u stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika ostaje jedan od temeljnih prioriteta razvoja obrazovanja u Kantonu Sarajevo, s ciljem osiguranja kvalitetnog, inkluzivnog i savremenog obrazovnog sistema.

Učešće radnika javnih ustanova u sektoru odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo na međunarodnim konferencijama u 2025. godini

Slijedom Javnog poziva, koji je objavio Institut, realizirano je finansiranje učešća radnika javnih ustanova u sektoru odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo na međunarodnim konferencijama tokom 2025. godine.

Ciljeve aktivnosti bio je unapređenje profesionalnih kompetencija odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika kroz razmjenu znanja i iskustava, upoznavanje savremenih obrazovnih trendova te jačanje međunarodne saradnje i profesionalne umreženosti, uz podršku Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Nastavnici iz Kantona Sarajevo su u prethodnoj godini učestvovali na međunarodnim konferencijama u Sloveniji (Ljubljana), Hrvatskoj (Zagreb), Austriji (Beč), Njemačkoj (Berlin), Češkoj (Prag) i Francuskoj (Pariz).

Evaluacija realiziranih aktivnosti provedena je putem strukturiranog elektronskog anketnog upitnika, distribuiranog učesnicima pomoću QR koda, koji je obuhvatao kvantitativne i kvalitativne pokazatelje. Uzorak je činilo 14 učesnika koji su učestvovali na međunarodnim konferencijama. Kvantitativna analiza pokazuje da su najveći udio učesnika činili nastavnici osnovnih škola (45%), slijede nastavnici srednjih škola (35%), dok odgajatelji i stručni saradnici u 2025. godini nisu učestvovali na međunarodnim konferencijama.

Rezultati mjerenja zadovoljstva institucionalnom podrškom Instituta ukazuju na izuzetno visok stepen pozitivnih procjena, pri čemu je 95% učesnika izrazilo potpuno slaganje s tvrdnjom da je podrška bila adekvatna, dok je preostalih 5% iskazalo slaganje. Kada je riječ o ispunjenosti profesionalnih očekivanja, svi učesnici su dali pozitivne ocjene: 30% je navelo da su očekivanja u potpunosti ispunjena,

dok je 70% procijenilo da su očekivanja uglavnom ispunjena. U pogledu doprinosa profesionalnom razvoju, 70% ispitanika ocijenilo je da je učešće na međunarodnim konferencijama značajno ili znatno doprinijelo njihovom profesionalnom razvoju, dok je 30% taj doprinos procijenilo umjerenim. Finansijska podrška također je ocijenjena vrlo pozitivno, budući da je 90% učesnika iskazalo potpuno zadovoljstvo, bez zabilježenih negativnih procjena.

Kvalitativna analiza otvorenih odgovora ukazuje na snažan profesionalni i motivacijski efekat međunarodnih konferencija. Učesnici posebno ističu upoznavanje inovativnih pedagoških metoda, razmjenu dobrih praksi s kolegama iz regije i šireg međunarodnog okruženja, kao i uspostavljanje značajnih profesionalnih kontakata s univerzitetskim profesorima, istraživačima i obrazovnim institucijama iz različitih zemalja. Većina učesnika iskazala je spremnost da stečena znanja i iskustva prenese kroz realizaciju stručnih usavršavanja i radionica, čime se osigurava multiplikativni efekat uložених sredstava.

Sumativni nalazi za 2025. godinu potvrđuju da međunarodne konferencije predstavljaju izuzetno vrijedan oblik stručnog usavršavanja, koji značajno doprinosi profesionalnom razvoju, međunarodnoj vidljivosti i unapređenju kvaliteta odgojno-obrazovne prakse u Kantonu Sarajevo. Dobijeni kvantitativni i kvalitativni pokazatelji predstavljaju pouzdanu osnovu za daljnje unapređenje modela planiranja, organizacije i evaluacije međunarodnih stručnih usavršavanja u narednom periodu.

Sastanak učesnika međunarodnih konferencija s ministricom Naidom Hota-Muminović (17. 10. 2025. godine)

Na 10. međunarodnoj konferenciji u Beču ICTLE učestvovao je kolega Šerif Vrapčević iz JU Deseta osnovna škola Ilidža

Kolegice Merjem Popara, Sabaheta Mahmutović i Amela Ajanović Čehajić imale su izlaganje na međunarodnoj konferenciji u Parizu

Dr. sci. Arnela Borovac-Bekaj, mr. sci. Fatima Habota, Minka Salibašić Avdić, MA, i mr. sci. Sabina Vuk učestvovalе su na "9th World Conference on Teaching and Education" (WORLDCTE)

Intervju

Profesorica u Drugoj gimnaziji Sarajevo Dr. Jasmina Baluković

Dr. Jasmina Baluković diplomirala je na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Tuzli, gdje je stekla zvanje profesorice fizike. Magistarski rad odbranila je 2011. godine, a doktorsku disertaciju 2019. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, na temu "Učeničke spoznaje pojava u gravitacionom polju i tumačenje rezultata tih spoznaja implementacijom aktivnog učenja u nastavi fizike u osnovnim i srednjim školama".

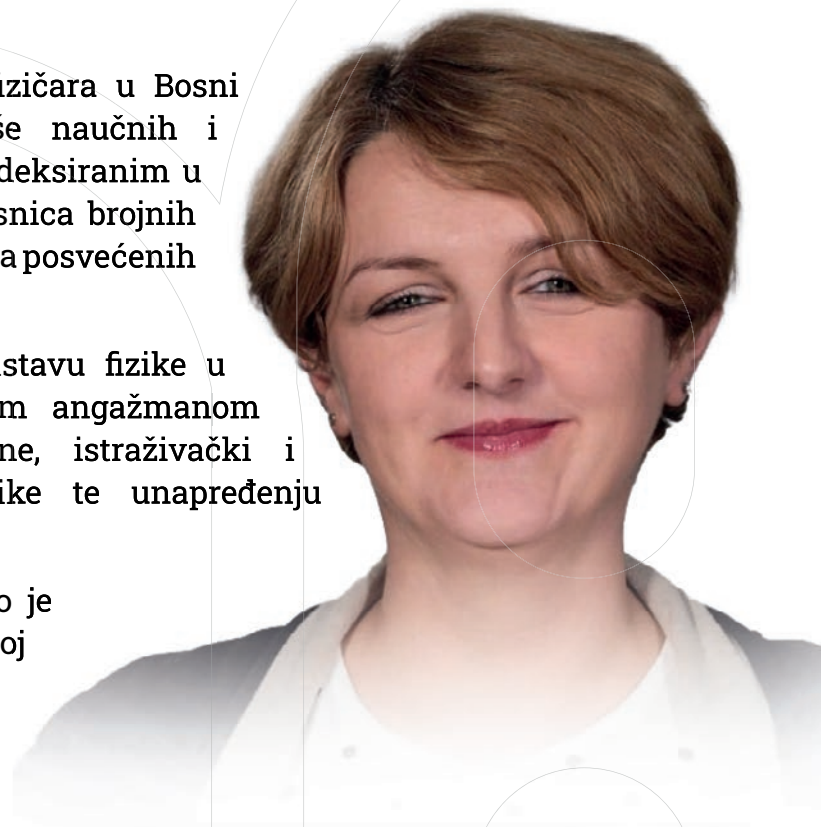
Profesionalnu karijeru započela je 2006. godine u srednjim školama u Tuzli, a od 2009. godine zaposlena je kao profesorica fizike u JU Drugoj gimnaziji Sarajevo. Od 2020. godine angažirana je i u realizaciji nastave u okviru međunarodnog IB MYP programa, na engleskom jeziku.

Dr. Baluković je aktivna članica Društva fizičara u Bosni i Hercegovini, autorica i koautorica više naučnih i stručnih radova objavljenih u časopisima indeksiranim u bazama "Web of Science" i "Scopus", te učesnica brojnih međunarodnih konferencija i stručnih skupova posvećenih savremenim pristupima nastavi fizike.

Učestvovala je u izradi kurikuluma za nastavu fizike u Kantonu Sarajevo, a svojim profesionalnim angažmanom kontinuirano doprinosi razvoju savremene, istraživački i eksperimentalno orijentirane nastave fizike te unapređenju kvaliteta obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Povod za razgovor u ovom broju Biltena bio je njen zapažen nastup na međunarodnoj konferenciji u Meksiku, kroz koji je predstavila iskustva i kurikularni pristup nastavi fizike u Bosni i Hercegovini.

Nedavno ste učestvovali kao pozvani predavač na prestižnoj međunarodnoj konferenciji "XXXII Taler Internacional: Novi trendovi u nastavi fizike" u Meksiku. Kako doživljavate poziv za učešće na jednom ovakvom naučnom skupu i šta Vam on lično i profesionalno znači?

Jasmina: Poziv za učešće na "XXXII Taller Internacional: Novi trendovi u nastavi fizike" u Meksiku doživljam kao veliko priznanje za dosadašnji rad i doprinos u oblasti nastave fizike. On predstavlja potvrdu da nastavnički rad iz Bosne i Hercegovine može imati značajan utjecaj i biti prepoznat i cijenjen i izvan granica naše zemlje. Ujedno, ovaj poziv za mene ima snažnu profesionalnu i ličnu vrijednost, jer predstavlja dodatnu motivaciju za dalji razvoj, usavršavanje i unapređivanje obrazovne prakse.

Poziv Vam je uputio prof. dr. Josip Slisko, jedan od vodećih svjetskih stručnjaka iz oblasti edukacijske fizike. Koliko je važno prepoznavanje rada nastavnika i istraživača iz Bosne i Hercegovine na međunarodnom nivou?

Jasmina: Međunarodno prepoznavanje rada nastavnika i istraživača iz Bosne i Hercegovine izuzetno je važno jer omogućava razmjenu iskustava s kolegama iz drugih zemalja, upoznavanje s najnovijim pristupima i inovacijama u obrazovanju, te aktivno uključivanje u globalnu obrazovnu zajednicu. Istovremeno, ono doprinosi jačanju ugleda obrazovnog sistema Bosne i Hercegovine i otvara prostor za nove oblike saradnje, projekte i profesionalni razvoj.

Na konferenciji ste predstavili predavanje pod naslovom "Važnost kurikuluma fizike u srednjem obrazovanju: Slučaj Bosne i Hercegovine". Koje ste ključne poruke željeli prenijeti međunarodnoj akademskoj zajednici?

Jasmina: U svom predavanju željela sam ukazati na značaj kvalitetno osmišljenog kurikuluma fizike u srednjem obrazovanju,

kroz primjer Bosne i Hercegovine, s posebnim osvrtom na kurikulum razvijen za Kanton Sarajevo. Istaknula sam da savremeni kurikulum treba povezivati teorijsko znanje s praktičnim iskustvima učenika, poticati aktivno učenje te razvijati kritičko razmišljanje, kako bi nastava fizike bila smislenija, funkcionalnija i bliža stvarnom životu.

U svom izlaganju predstavili ste novi kurikulum fizike razvijen u Kantonu Sarajevo. Kakve su bile reakcije učesnika konferencije i koliko je naš kurikularni pristup prepoznat kao savremen i primjenjiv?

Jasmina: Reakcije učesnika konferencije bile su vrlo pozitivne.

Kurikularni pristup koji je predstavljen prepoznat je kao savremen, relevantan i primjenjiv u različitim obrazovnim kontekstima. Posebno interesovanje iskazano je za kurikulum fizike Kantona Sarajevo, naročito u dijelu koji se odnosi na aktivno učenje, angažman učenika i povezivanje teorijskog znanja s praktičnom primjenom.

Poseban naglasak stavili ste na konkretne primjere primjene kurikuluma kroz rad s učenicima JU Druge gimnazije Sarajevo. Koliko je važno da reformski dokumenti imaju jasnu i vidljivu primjenu u učionici?

Jasmina: Izuzetno je važno da reformski dokumenti ne ostanu samo na formalnom nivou, već da imaju jasnu i vidljivu primjenu u učionici. Tek kroz konkretnu realizaciju u radu s učenicima moguće je procijeniti stvarni domet reformi. Primjeri iz prakse JU Druge gimnazije Sarajevo pokazuju da dosljedna primjena kurikuluma doprinosi kvalitetnijem učenju, većoj motivaciji učenika i razvoju ključnih kompetencija.

Vaša naučna i stručna karijera snažno je usmjerena ka aktivnom učenju i razumijevanju fizičkih pojava od učenika. Na koji način savremeni pristupi nastavi fizike mijenjaju odnos učenika prema ovom predmetu?

Jasmina: Savremeni pristupi nastavi fizike, koji stavljaju akcenat na aktivno učenje, istraživanje i kritičko razmišljanje, značajno mijenjaju odnos učenika prema ovom predmetu. Fizika postaje smislenija i zanimljivija, jer učenici više nisu pasivni slušaoci, već aktivni učesnici u procesu učenja kroz eksperimente, diskusije i rješavanje problemskih zadataka. Takav pristup im omogućava dublje razumijevanje fizikalnih pojava i jača samopouzdanje u vlastite sposobnosti.

Dugogodišnje ste iskustvo gradili u srednjoškolskom obrazovanju, uključujući i rad u međunarodnom IB MYP programu. Kako rad u različitim obrazovnim kontekstima obogaćuje Vaš profesionalni razvoj?

Jasmina: Rad u različitim obrazovnim kontekstima, uključujući učešće na međunarodnim konferencijama i saradnju s kolegama iz drugih zemalja, značajno doprinosi mom profesionalnom razvoju. Takva iskustva omogućavaju razmjenu ideja, upoznavanje novih pedagoških pristupa i širenje profesionalnih horizonata, te pružaju dodatnu perspektivu koja se direktno reflektuje na unapređenje nastavne prakse.

Šta smatrate najvećim izazovima, ali i potencijalima nastave fizike u Bosni i Hercegovini u narednom periodu?

Jasmina: Najveći izazovi nastave fizike u Bosni i Hercegovini odnose se na dosljednu i sistemsku implementaciju kurikularnih reformi, kao i na potrebu za kontinuiranim

stručnim usavršavanjem nastavnika u primjeni savremenih i inovativnih pristupa. S druge strane, veliki potencijal leži u motiviranim nastavnicima koji su spremni na stalno učenje i unapređenje nastavne prakse, kao i u učenicima koji pokazuju interes za aktivno istraživanje, razumijevanje fizike i primjenu znanja u stvarnim situacijama.

Koju poruku biste uputili nastavnicima fizike i mladim kolegama koji žele da se profesionalno razvijaju, učestvuju u istraživanjima i uključe se u međunarodne obrazovne tokove?

Jasmina: Poručila bih nastavnicima fizike i mladim kolegama da ostanu radoznali, otvoreni za nova znanja i spremni na aktivno uključivanje u profesionalne i međunarodne obrazovne tokove. Učešće u istraživačkim projektima, stručnim konferencijama i kontinuirano stručno usavršavanje ne doprinose samo ličnom profesionalnom razvoju, već i kvalitetnijoj, savremenijoj nastavi na dobrobit učenika.

“Sijelo mudraca” u učionici: savremeni pristup nastavi jezika i književnosti

Dana 2. aprila 2025. godine u JU OŠ “Ćamil Sijarić” realiziran je ogledni čas iz predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, na ključnom sadržaju “Sijelo mudraca” Nedžada Ibrišimovića. Ogledni čas održale su nastavnice Amra Kijamet Kamenjaš i Alma Pašalić, a isti je realiziran u spojenim odjeljenjima VI-3 i VI-4.

Ideja o spajanju odjeljenja proizašla je iz nastojanja da se unaprijedi obrazovni proces i potakne timski rad među učenicima. Ovakav pristup predstavljao je izazov, ali i vrijednu priliku da učenici dodatno razvijaju komunikacijske vještine, kritičko mišljenje i kreativnost. Čas je ujedno predstavljao pozitivan primjer kurikularne reforme i uspješne primjene savremenih nastavnih metoda u učionici.

Kroz dinamičan i kreativan igrokaz, učenici su na zanimljiv i njima blizak način uvedeni u književno djelo, pokazujući visok stepen razumijevanja sadržaja. Posebna vrijednost časa ogleda se u njegovoj interdisciplinarnosti, jer su kroz igrokaz učenici ponovili i sadržaje iz geografije, biologije i historije.

Na prethodnim časovima učenici su izrađivali vlastite sehare, u kojima su “skrivali” novo blago – nepoznate riječi koje su savladali tokom obrade nastavne jedinice. Ovim aktivnostima učenici su pokazali spretnost u primjeni tehnike dekupaž, ali i obnovili znanja i vještine iz likovne kulture. Njihov umjetnički talenat dodatno je došao do izražaja kroz grafičke radove, odnosno izradu portreta Nedžada Ibrišimovića grafitnom olovkom.

Tokom časa posebnu atmosferu stvarala je muzička podloga prezentacije, uz zvuke saza, što je poslužilo kao idealna prilika za ponavljanje gradiva iz muzičke kulture i upoznavanje ovog tradicionalnog instrumenta.

Na završetku časa nastavnice su istakle značaj pravilne i svrhovite upotrebe tehnologije u nastavi. Učenici su, uz poštovanje tradicije, domaću zadaću dobili na moderan način – putem QR koda, čime je dodatno naglašena povezanost savremenih tehnologija i nastavnog procesa.

Obogaćeni novim iskustvom, učenici su čas zaključili porukom koja je obilježila cjelokupnu aktivnost:

Cijenimo i poštujemo druge, ali ne zaboravimo cijeniti i poštovati vlastiti uspjeh i dostignuće.

Završeni prvi priručnici za školske eksperimente iz prirodnih nauka

Institut s ponosom objavljuje završetak prvih priručnika za školske eksperimente iz hemije, fizike i biologije. Ovi materijali nastali su kako bi nastavnicima osnovnih škola pružili podršku u planiranju i realizaciji časova kroz jednostavne, jasno objašnjene i praktične ogledе koji podstiču znatiželju, istraživački duh i aktivno učenje.

Priručnici su odgovor na potrebu da se maksimalno iskoriste resursi koje je Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u protekle tri godine, sistematski kroz investicioni ciklus, intenzivno osiguralo opremanjem kabineta biologije, hemije i fizike u osnovnim školama. Ova ulaganja predstavljaju izuzetno značajan resurs za unapređenje kvaliteta nastave prirodnih nauka, jer učenicima omogućavaju učenje kroz praktičan rad, ogledе i istraživanje. Savremeno opremljeni kabineti stvaraju uvjete za razvoj radoznalosti, kritičkog mišljenja i naučne pismenosti – temelja obrazovanja usmjerenog ka znanju i inovacijama.

Priručnik za školske eksperimente iz hemije rezultat je rada autorica mr. Jasmine Pezo, Nermine Sabljice, prof., i Elvire Huskić-Hadžić, prof., pod uredničkim vodstvom mr. Merime Mrdić, asistentice na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Kvalitet Priručnika dodatno su osnažile recenzentice, prof. dr. Alisa Selović i prof. dr. Nevzeta Ljubijankić, profesorice s Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Priručnik iz fizike nastao je zahvaljujući angažmanu autorica dr. Jasmine Baluković, Melihe Fete, prof., mr. Merjem Popare i Lejle Ramić, prof. Urednica ovog izdanja je dr. Dževdeta Dervić, dok su stručnu recenziju dale prof. dr. Maja Đekić i prof. dr. Amra Salčinović Fetić, profesorice s Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Na priručniku iz biologije radile su autorice mr. Elvedina Arnaut, mr. Maida Ćerimagić, Sabina Karović, prof., uz urednički doprinos Zumre Topuz-Agić, prof.

Recenzentski tim činili su prof. dr. Mahir Gajević i prof. dr. Muhamed Fočak (Prirodno-matematički fakultet), koji su svojim stručnim sugestijama doprinijeli završnoj kvaliteti publikacije.

Priručnici su prvenstveno namijenjeni nastavnicima osnovnih škola, s ciljem da im olakšaju organizaciju časova, unaprijede izvođenje oglada i ojačaju praktičnu komponentu nastave prirodnih nauka.

Za jezički i stilski dio priručnika pobrinula se mr. Irma Kaltak, pomoćnica direktorice za izdavaštvo, udžbenike i nastavne materijale, izvršivši lekturu i korekturu.

Poseban doprinos ukupnom izgledu publikacija daje grafičko i likovno oblikovanje, koje je izradila istaknuta umjetnica Aleksandra Knežević, čime je priručnicima osiguran prepoznatljiv i estetski dopadljiv vizualni identitet.

Čestitamo svim autoricama, urednicama i recenzentima na izvanredno urađenom poslu, predanosti i stručnom doprinosu unapređenju obrazovanja.

Aktiviraj nauku: Promocija priručnika iz biologije, hemije i fizike

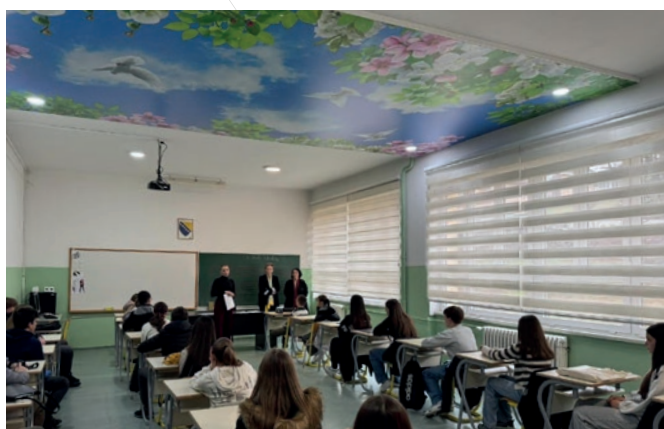
Institut je uspješno realizirao promociju priručnika iz biologije, hemije i fizike, namijenjenih nastavnicima prirodnih nauka u osnovnim školama.

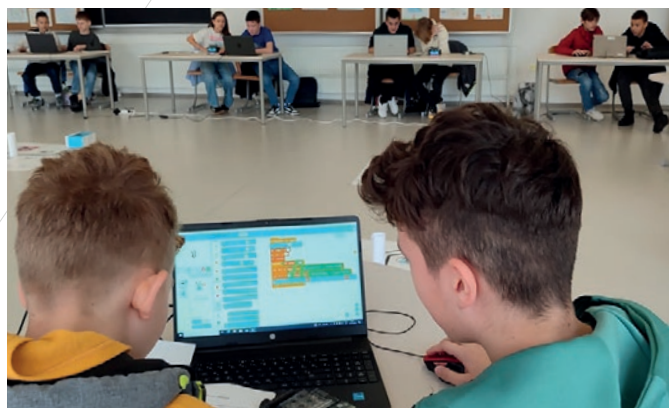
Ulaganje u savremene obrazovne resurse predstavlja ulaganje u kvalitet i unapređenje nastave prirodnih nauka u osnovnim školama.

Podrška talentu i izvrsnosti kroz sistem takmičenja

U školskoj 2024/2025. godini, u skladu s Kalendarom takmičenja i važećim uputstvima, uspješno su realizirana općinska i kantonalna takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo, s ciljem prepoznavanja i promocije znanja, talenta i izvrsnosti.

Općinska takmičenja provedena su iz 10 nastavnih predmeta/oblasti u periodu od 28. februara do 29. aprila 2025. godine, u saradnji s nadležnim općinskim službama za obrazovanje. Na kantonalnom nivou učenici su se takmičili iz 25 nastavnih predmeta i oblasti, kroz 18 pojedinačnih i 6 ekipnih takmičenja, kao i 10 disciplina za učenike muzičkih škola. Ukupno je učestvovalo 3.982 učenika, od kojih je 893 osvojilo prvo, drugo ili treće mjesto.

Pod nebom izvrsnosti – slavlje znanja, truda i posvećenosti

Na sportskom terenu Treće gimnazije Sarajevo, pod vedrim nebom glavnog grada i u atmosferi ispunjenoj ponosom, radošću i zajedništvom, održana je svečana manifestacija “Naše nebo izvrsnosti”, posvećena slavlju znanja, ustrajnosti i kontinuiranog rada koji svakodnevno živi u našim školama.

Manifestacija “Naše nebo izvrsnosti” predstavlja snažan simbol zajedništva obrazovnog sistema koji vjeruje u svoje učenike, nastavnika koji prepoznaju i razvijaju potencijal, roditelja koji pružaju neizostavnu podršku te obrazovne politike koja osigurava stabilan i podsticajan okvir za razvoj znanja i izvrsnosti.

Svečani program dodatno je obogaćen muzičkim nastupima učenika Srednje muzičke škole Sarajevo, koji su se predstavili gudačkim kvartetom, te školskog hora Treće gimnazije Sarajevo, čime je ovom događaju dat poseban umjetnički i emotivni pečat.

Ovi rezultati svjedoče o izvanrednim sposobnostima, marljivosti i posvećenosti mladih iz Kantona Sarajevo. "Naše nebo izvrsnosti" ostaje svjetionik nade i inspiracije za buduće generacije. Ova inicijativa podsjeća nas da je svako dijete kamenčić u mozaiku bolje budućnosti i da njihovi uspjesi predstavljaju naš zajednički napredak.

Ambasadori znanja na svjetskoj sceni

Pod svjetlima reflektora zasjale su najsjajnije mlade zvijezde obrazovanja Kantona Sarajevo. Svečanost kojom je obilježen vrhunac uspjeha u školskoj 2024/2025. godini okupila je učenike, njihove porodice, nastavnike i zvanice s ciljem zajedničkog obilježavanja izvanrednih postignuća i talenata ostvarenih na višim nivoima takmičenja.

U ovoj školskoj godini čak 250 učenika iz osnovnih, srednjih i muzičkih škola Kantona Sarajevo ostvarilo je zapažene rezultate na federalnom, državnom i međunarodnom nivou takmičenja.

Učenici su se takmičili u šest nastavnih predmeta i oblasti: matematika, informatika, fizika, islamska vjeronauka, geografija i njemački jezik, kao i u devet disciplina za učenike muzičkih škola – teoriji muzike, solfeđu, klaviru, violini, gitari, harmonici, trubi, solo pjevanju i klasičnom baletu. Poseban doprinos bogatstvu takmičarskih programa dali su i uspjesi ostvareni u ekipnim disciplinama, među kojima su mješoviti, gudački i orkestar harmonika, nestandardni i vokalni ansambli, kamerna muzika, klavirski duo, gudački ansambli (duo i trio), te gitarski, harmonikaški, duhački i klavirski ansambli.

Ova svečanost bila je više od priznanja za ostvarene rezultate – bila je potvrda vrijednosti predanog rada, znanja, discipline i podrške koju učenici dobijaju od svojih nastavnika, mentora i porodica. “Naše nebo izvrsnosti” ostaje snažan simbol nade i inspiracije za buduće generacije, podsjećajući da je svako dijete dragocjeni dio mozaika zajedničke, uspješnije budućnosti.

Konferencija povodom Dana nastavnika: Mentorstvo koje pokreće i gradi društvo znanja

Povodom obilježavanja Svjetskog dana nastavnika, Institut u saradnji s Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo organizirao je cjelodnevnu konferenciju pod nazivom "Mentorstvo koje pokreće i gradi društvo znanja". Događaj je okupio stručnjake iz oblasti obrazovanja, mentore i mlade nastavnike – buduće nositelje razvoja obrazovnog sistema i društva u cjelini.

U fokusu konferencije bilo je mentorstvo kao ključni mehanizam za izgradnju održivog, kvalitetnog i inkluzivnog obrazovnog sistema. Kroz inspirativna izlaganja, radionice i razmjenu primjera dobre prakse, učesnici su istakli da mentorstvo nadilazi tradicionalne okvire edukacije, jer ne podrazumijeva samo prenos znanja, već i razvoj vrijednosti, vještina i profesionalnih stavova.

Posebno je naglašena uloga nastavnika kao mentora – onih koji prepoznaju potencijal, usmjeravaju, motiviraju i pružaju kontinuiranu podršku, ne samo učenicima već i kolegama, kroz profesionalni razvoj i kulturu međusobnog učenja. U tom kontekstu, mentorstvo je prepoznato kao snažan alat za osnaživanje nastavničke profesije i unapređenje kvaliteta nastavne prakse.

U vremenu brzih društvenih i tehnoloških promjena, mentorstvo se istaknulo kao temelj izgradnje društva znanja koje se zasniva na saradnji, povjerenju i dijeljenju iskustava. Konferencija je još jednom potvrdila važnost kontinuirane podrške nastavnicima i ulaganja u njihov profesionalni razvoj.

Institut zahvaljuje svim učesnicima i nastavnicima koji svojim predanim radom svakodnevno doprinose razvoju kvalitetnog, savremenog i humanog obrazovnog sistema. Mentorstvo nije samo obrazovna praksa – ono je pokretačka snaga pozitivnih promjena.

Partnerstva za razvoj kompetencija i savremene nastavne prakse

U saradnji s austrijskom agencijom OeAD viša saradnica za srednje stručno obrazovanje Stanislava Matić održala je obuku za koordinatore praktične nastave na temu "Unapređivanje kvalitete stručnog obrazovanja kroz jačanje uloge koordinatora praktične nastave".

U okviru ERASMUS VETechConn projekta, Institut, u saradnji s Verlab Institutom, realizirao je radionice na temu "Digitalna transformacija u obrazovanju: izazovi i rješenja", namijenjene predstavnicima srednjih stručnih škola i relevantnih institucija.

Potpisan Memorandum o saradnji s Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu – nastavnicima omogućen besplatan pristup naučnim bazama podataka

Institut i Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu potpisali su Memorandum o saradnji kojim je uspostavljen važan institucionalni okvir za jačanje profesionalnih kompetencija nastavnika i unapređenje kvaliteta odgojno-obrazovnog rada u Kantonu Sarajevo.

Memorandumom je nastavnicima i stručnim saradnicima u preduniverzitetskom obrazovanju omogućen besplatan pristup svjetskim relevantnim bazama stručnih i naučnih radova, a u okviru Biblioteke Filozofskog fakulteta, čime se značajno unapređuju uvjeti za stručno usavršavanje, istraživački rad i utemeljeno planiranje nastavne prakse. Dostupnost savremenih naučnih izvora iz oblasti pedagogije, didaktike, metodike, psihologije, obrazovnih nauka i srodnih disciplina predstavlja snažnu podršku nastavnicima u razvoju refleksivne i istraživački zasnovane nastave.

U okviru realizacije Memoranduma, Institut je, u saradnji s Filozofskim fakultetom, organizirao i stručne obuke za nastavnike s ciljem osposobljavanja za efikasno pretraživanje, korištenje i kritičku evaluaciju naučnih i stručnih baza podataka.

Poseban značaj ove saradnje ogleda se u činjenici da nastavnici, kroz institucionalnu podršku, dobijaju ravnopravan pristup resursima koji su tradicionalno bili ograničeni na akademsku zajednicu, čime se dodatno jača veza između teorije i prakse u obrazovanju.

Stručno usavršavanje zaposlenika Instituta – temelj profesionalnog razvoja i kvaliteta rada

Kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenika Instituta predstavlja jedan od ključnih preduvjeta za unapređenje kvaliteta rada, profesionalnog razvoja i uspješnog odgovora na savremene izazove u oblasti obrazovanja.

U okruženju koje se neprestano mijenja, praćenje novih naučnih, pedagoških i metodoloških pristupa omogućava zaposlenicima Instituta da svoje znanje i kompetencije kontinuirano unapređuju i primjenjuju u svakodnevnom radu.

Ulaganje u stručno usavršavanje doprinosi jačanju profesionalnih kapaciteta Instituta i osigurava kvalitetniju podršku obrazovnom sistemu. Razmjena iskustava, učešće na seminarima, konferencijama i edukacijama, kao i praćenje savremenih trendova u obrazovanju, direktno utječu na kvalitet stručnih materijala, istraživačkog rada i savjetodavne uloge Instituta.

Kroz kontinuirano učenje i profesionalni razvoj, zaposlenici Instituta jačaju vlastitu stručnost, ali i doprinose razvoju inovativnih i održivih rješenja u oblasti obrazovanja, čime se dodatno osnažuje uloga Instituta kao relevantne i pouzdane stručne institucije u obrazovnom sistemu.

Srednje stručno obrazovanje u Kantonu Sarajevo: između reforme, tržišta rada i zapošljavanja

Piše: Stanislava Matić,
viši saradnik za srednje stručno obrazovanje

Srednje stručno obrazovanje u Bosni i Hercegovini ima ključnu ulogu u razvoju privrede i stabilnosti tržišta rada. Budući da upravo ovaj segment obrazovanja čini osnovu kvalifikacijske strukture obuke i osposobljavanja, provedena je anketa o radnoj snazi.

Došlo se do pokazatelja koji nedvosmisleno ukazuju da većina zaposlenih i nezaposlenih osoba ima završenu srednju školu, a udio učenika u stručnim i tehničkim školama u Kantonu Sarajevo godinama se kreće oko 70%. Upravo to nam pokazuje da kvalitet i relevantnost srednjeg stručnog obrazovanja direktno utječe na zapošljivost i produktivnost radne snage, a dodatno nas uvjerava da ovaj segment obrazovanja ima dominantnu ulogu u pripremi mladih ljudi za ulazak na tržište rada. Zbog toga je neophodno da sistem srednjeg stručnog obrazovanja odgovara potrebama lokalne i državne privrede, putem razvoja savremenih stručnih znanja, praktičnih vještina i ključnih kompetencija koje osiguravaju adekvatan odgovor na trenutne zahtjeve tržišta rada.

Kao odgovor na uočene izazove, razvili smo opću metodologiju za izradu nastavnih planova i programa s definiranim ishodom učenja, zasnovanu na rezultatima analize, s ciljem postizanja horizontalne i vertikalne povezanosti, prohodnosti i nastave usmjerene na ishode učenja.

Institut je izradio detaljnu analizu nastavnih planova i programa svih srednjih škola u Kantonu Sarajevo, mapirali smo broj nastavnih predmeta i časova po zanimanjima i rezultate predstavili Ministarstvu za odgoj i obrazovanje KS, kao i direktorima srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku. Ta analiza pokazala je da postoje značajne razlike u sadržaju za ista zanimanja u različitim školama, što otežava horizontalnu prohodnost učenika. Takva fragmentiranost dovodi do neujednačenog kvaliteta obrazovanja i smanjuje mogućnost učenika da nastave školovanje ili se uključe na tržište rada pod jednakim uvjetima.

Pristup koji primjenjujemo započinje sistemskom analizom potreba i ispitivanjem tržišta rada prvenstveno kroz strukturirane ankete prema poslodavcima i relevantnim partnerima iz struke. Na osnovu prikupljenih podataka definiramo ciljeve obrazovnih programa koji opisuju očekivane stručne i generičke kompetencije.

U narednoj fazi formiraju se multidisciplinarne radne grupe za izradu predmetnih kurikuluma koji obuhvataju stručno-teorijske predmete i praktičnu nastavu, vodeći računa o međusobnom usklađivanju ishoda učenja i ključnih sadržaja na nivou nastavnog predmeta, razreda i kvalifikacije. Nakon izrade započinjemo postepeno s implementacijom uz sistemsku obuku nastavnika za realizaciju nastave usmjerene na ishode učenja, razvoj validnih i pouzdanih metoda vrednovanja ishoda učenja te uspostavljanje mehanizma kontinuiranog praćenja, evaluacije i reviziju kako bi programi ostali usklađeni s promjenama na tržištu rada i tehnološkim napretkom. Time se osigurava njihova dugoročna relevantnost. Posebnu pažnju posvećujemo strukturi nastavnog plana i programa kojom se kombiniraju općeobrazovni predmeti, stručno-teorijski sadržaji i praktična nastava s naglaskom na praksu u skladu s potrebama kvalifikacije i jasno definiranim standardima za realizaciju praktične nastave kroz razrede.

Praktična nastava u privredi i veći broj časova praktične nastave ključni su za stjecanje stvarnih radnih vještina, primjenu teorije u praksi i bolje osposobljavanje učenika za tržište rada, čime se smanjuje jaz između obrazovanja i potreba poslodavaca; s obzirom na pokazatelje analize da IV stepen ima vrlo mali ili nepostojeći broj časova praktične nastave, nužno je povećati praktičnu komponentu kako bi se osigurala zapošljivost i konkurentnost mladih stručnjaka, pri čemu takvo povećanje neće narušiti vertikalnu prohodnost ka fakultetima.

Rad Instituta je usko povezan s domaćim i međunarodnim partnerima kroz niz projekata koji sistemski unapređuju kvalitet i relevantnost stručnog obrazovanja u BiH. Domaći partneri koji podrazumijevaju poslodavce, Privrednu komoru, udruženja poslodavaca, obrazovne institucije i nosioce vlasti, mogu osigurati da sadržaji kurikuluma budu zasnovani na realnim potrebama tržišta rada i usklađeni s lokalnim i ekonomskim kontekstom. U saradnji s OeAD-om radimo na jačanju uloge koordinatora praktične nastave kako bismo ojačali vezu između škola i privrede i omogućili efikasno korištenje školskih i radnih mjesta u procesu učenja, a u saradnji s GIZ-om proveli smo obuku koordinatora

praktične nastave za sve škole za stručno obrazovanje i obuku u Kantonu Sarajevo. Uz podršku Evropske unije, kroz tehničku pomoć za VET obrazovanje, doprinosimo strateškom razvoju i uspostavljanju mehanizama za osiguranje kvaliteta koji jačaju kapacitete institucija i usklađuju programe s potrebama tržišta rada. Zajedno s GIZ-om i Privrednom komorom radimo na unapređenju dualnog modela obrazovanja uz snažan fokus na digitalizaciju, integraciju modernih tehnologija u nastavni proces i produbljivanje saradnje škole i poslodavaca, dok GIZ podržava i inicijative usmjerene na održivi ekonomski razvoj i zapošljavanje kroz online obuke koje jačaju kompetencije za zelene i održive prakse.

Projekat finansiran sredstvima Vlade Švicarske i implementiran kroz GOPA usmjeren je na sistemsko jačanje VET-a kroz razvoj kvaliteta, standarda i institucionalnih kapaciteta kako bi stručno obrazovanje bilo relevantno i prilagođeno savremenim izazovima. Uz podršku BMZ-a, EU i SDC-a razvijamo digitalne kvizove i digitalne alate koji povećavaju interaktivnost nastave i angažman učenika, a s ILO-om u okviru programa EU za obrazovanje i zapošljavanje radimo na izradi okvira kvaliteta za nivoe zanimanja 2–5, razvoju standarda zanimanja i jačanju kapaciteta nastavnika za kreiranje digitalnog sadržaja i podučavanje poduzetništva. Resursi koje nam stavlja na raspolaganje EU putem Erasmus+ projekata omogućili su učešće u projektu “VeTechConn”, putem kojeg razvijamo inovativne programe za nastavnike koji koriste moderne digitalne tehnologije i prilagođavaju nastavne metode potrebama tržišta rada.

Prošle godine podržali smo razvoj stotinu predmetnih kurikuluma za 13 zanimanja, a ove godine radimo na predmetnim kurikulumima za dodatnih deset zanimanja i organizirali smo veliki broj obuka u srednjim stručnim školama kako bi nastavnici pravilno primjenjivali nove predmetne kurikulume i savladali moderne metode podučavanja, stavljajući učenika u centar procesa i osnažujući saradnju škole i privrede bez narušavanja vertikalne prohodnosti. Unapređenje srednjeg stručnog obrazovanja ostaje strateški prioritet. Kontinuirana ulaganja u razvoj predmetnih kurikuluma, obuku nastavnika, saradnju s privredom i sistem praćenja kompetencija ključni su za osiguranje relevantnog, kvalitetnog i fleksibilnog obrazovanja koje doprinosi zapošljavanju mladih i ekonomskom razvoju BiH.

Aleja Bosne srebrene BB
+386 33 778 605
info@irpo.ba
www.irpo.ba

